

BÀI 4.

4.

Sàigòn, thứ Hai 24/9/1979

Chuyến lưu diễn bốn tháng ròng chấm dứt. Tôi nghe một nỗi vui vô bờ lan nhanh trong tim khi nhìn lại ngôi nhà màu gạch với các người thân. Tuổi trẻ sôi nổi đã xóa nhòa tình cảm gia đình trong tôi. Dù vậy sau 11 năm lang thang từ thành phố này qua thành phố nọ với nỗi cô đơn chưa một lần gục ngã, đến một lúc tâm tư lắng lại trong sự sợ hãi cuộc đời thì tôi mới tự cảm nhận sự thèm muốn được sống yên ổn ngàn nào trong ngôi nhà của mẹ tôi!

Bốn tháng lưu diễn mệt mỏi vừa qua đã chứng thật điều này hơn tất cả.

Tuy nhiên những nỗi niềm nói trên đã bị bao nhiêu dồn dập làm tắt nghẽn. Đứa em gái út vẫn là mối suy nghĩ dày vò thứ nhất. Đau khổ, hối hận theo muôn ngàn lẽ. Cái ý nghĩ tự sát cứ lờn vờn đầu óc những lúc hiện tại thế này với biết bao căn rút đồ ập xuống trên lương tâm...

□

Sàigòn, thứ Bảy 29/9/1979

Buổi tối đi dự một cái *party* với cây *violon* làm chuẩn. Những ly rượu liên miên đưa đến tay chỉ làm tăng thêm nỗi buồn sâu thẳm. Không khí loại này, nhiều năm tôi sống trong ấy, vậy mà đêm nay đối diện lại, sao chỉ là ủ rũ ưu phiền.

Ngày xưa, một buổi chiều đẹp trong dancing Duy Tân Dalat, nhìn chúng tôi hòa nhạc với nhau, Túy Tâm, đứa em gái họ đã ngậm ngùi đưa ra câu hỏi:

"Liệu một ngày chị đàn đơn độc trở lại không có anh Ngọc đệm piano thì sẽ ra sao?"

Lúc ấy, tôi thốt ngờ ngẩn và cả sợ hãi trước viễn ảnh đau khổ Tâm vừa vẽ, nên đáp lời Tâm:

"Không bao giờ chị dám hình dung điều ghê gớm đó, nhưng nếu có, chắc chị bỏ đàn luôn."

Bốn năm qua rồi, tôi vẫn không bỏ được đàn, vẫn phải kéo lê kiếp sống nghệ sĩ với một tâm tình rách nát. Bốn năm, bao nhiêu người nhạc sĩ tài danh lần lượt hòa đàn với tôi, nhưng phần riêng tôi thì chẳng thể nào còn tìm ra hứng thú trên cung bậc.

Trong buổi tiệc đêm nay, điều ấy càng thêm rõ nét. Tiếng *violon* buồn bã vang lên lạc lõng khi cả tâm hồn chết lạng cô đơn.

Trên đường khuya trở về một mình, tâm trạng vô cùng tuyệt vọng, tôi kêu lên nho nhỏ:

"Không bao giờ nữa cho đến hết đời còn tìm thấy được tri kỷ trong nghệ thuật và tình yêu."

□

Sàigòn, Chủ nhật 30/9/1979

Công việc vẫn gặp muôn ngàn rắc rối từ những tên nhạc sĩ rẻ tiền cấu kết nhau hại tôi tôi bời. Nụ cười tắt hẳn trên môi mấy lúc gần đây. Tôi như thay đổi hẳn, gầy xẹp vì muôn ngàn suy nghĩ, từ gia đình cho đến công việc.

Vậy mà chiều nay, với chỉ một cái bắt tay của Thanh Điền, phó đoàn nghệ thuật, sao bỗng nghe âm lòng vô kể.

Té ra bao nhiêu năm lẫn lộn cuộc đời, tôi tự khoác cho mình bộ mặt lì lợm để chống chọi những chông gai định mệnh, mà thật chỉ là bề ngoài giả tạo. Điều gì đã xảy ra khi chỉ với một tí thân tình của một người từng là kẻ đối nghịch với tôi (cấu kết cùng các tên nhạc sĩ mà hại tôi) lại có thể khiến tôi âm lòng như vậy?

Hay có phải suốt đời tôi chỉ là một đứa trẻ tội nghiệp đáng thương?

□

Sàigòn, rạp Lao Động, thứ Hai ngày 1/10/1979

Một ngày vô cùng vất vả theo đứa em gái út. Thượng Đế dày dạn nhiều quá, nhất là buổi hôm nay. Nỗi ưu phiền lớn nhất của tôi không phải nẩy sinh từ sự cô đơn trong đời sống, sự trắc trở trên công việc mà chính là những giọt nước mắt tội nghiệp của mẹ tôi khi nhìn đứa em gái được tôi dành cho hết tình thương đang lao xuống cái hố tình cảm trái ngang của nó.

□

Sàigòn, rạp Lao Động, thứ Ba ngày 2/10/1979

Ngày giỗ Tổ Cải Lương.

Suốt từ 12 giờ trưa cho đến 6 giờ chiều, tôi ở lại rạp dự tiệc và uống rượu liên miên với bạn bè. Tâm tư đè nặng những đau khổ kéo dài từ đêm qua chịu đựng trên cả hai mặt tinh thần và thân xác theo đứa em gái, để đến hôm nay, bỗng thèm uống cho say, cho trí óc thôi dửng nghĩ ngợi.

Thật. Đã lâu lắm rồi, để có đến nửa năm, tôi mới uống rượu dửng dội trở lại. Những cơn say thường là hạnh phúc cho những con người đau khổ và yếu đuối. Nên, hạnh phúc quả đã đến với tôi qua từng ly rượu chuyền tay. Cuộc sống cô đơn thật khiếp hãi làm sao để đến hôm nay, được say, tôi đã tự do buông thả mọi tâm tình mình trong men rượu.

Đến một lúc, một người đàn ông từ bàn gần đó đứng lên tiến về bàn đám Tân Nhạc chúng tôi. Anh giơ ly rượu chào riêng tôi, nói:

"Tôi biết cô là cô Thu Vân, nhưng chắc cô không biết tôi là ai đâu."

Tôi bật cười:

"Biết chứ, anh là anh Như Hạnh, đạo diễn tuồng *Nàng Sa Rét* của đoàn."

Như Hạnh lắc đầu:

"Không, ý tôi muốn nói là tôi biết cô đã từ rất lâu rồi."

Và kể:

"Tôi là bạn nối khố của Trần Long Ân. Đạo 1971 còn là sinh viên, ở chung một phòng trọ, hai đứa chúng tôi chỉ có mỗi cái quần dài. Khi tôi ra phố thì Ân phải ở nhà, và ngược lại. Trước khi vào đoàn làm đạo diễn cho tuồng *Nàng Sa Rét*, Ân có dặn tôi: '*Mày vào đó, nếu Thu Vân có cần gì thì nhớ lưu ý giúp đỡ giúp tao.*' Vậy mà bấy lâu, quan sát cô, biết cô là con người rất tự trọng, gặp nhiều rắc rối nhưng vẫn tự mình đứng thẳng. Điều đó làm tôi vị nể. Là bạn Trần Long Ân thì có lẽ tôi cũng lớn tuổi hơn cô, nên chỉ dám khuyên cô một điều: 'Tự trọng là tánh rất tốt. Nhưng nếu tự trọng quá sẽ thành tự ái. Đó lại là điều không nên.'"

Rồi anh ta mỉm cười, bỏ đi.

Lúc 6 giờ chiều, trốn đám bạn, vào ngồi nghỉ trên một hàng ghế khán giả giữa rạp trống không. Trong cơn ngầy ngà, có một người đàn ông đến bên cạnh đưa *mouchoir* cho tôi ới. Anh lại nói những câu... những câu mà trong cơn say rượu, tôi nhớ rằng mình đã khá thô lỗ để phản kháng giận dữ.

Tự chung lại vẫn là một ấn tượng đẹp, đến đúng lúc với sự cô đơn cùng tận trong tôi.

□

Sàigòn thứ Năm ngày 4/10/1979

Thật tuyệt vọng! Nước mắt đã khô để chẳng thể nào còn khóc được. Quả là sợ hãi trước những gì đang vây khốn tâm hồn và đời sống.

□

Sàigòn, thứ Sáu ngày 5/10/1979

Quyết định chấm dứt tình cảm với Trung từ chiều hôm nay. Đến một lúc không thể tự dối mình hơn nữa về một ảo tưởng hạnh phúc. Sự cô đơn vẫn có nét độc đáo với những đặc thù riêng của nó. Nhiều lần trong những ngày hôm nay, tôi phải mỉm cười về sự cô đơn ăn sâu vào mình như một làn da.

Cả Yên Trang, liệu có được chỗ đứng nào trong trái tim dễ vỡ? Với anh, tôi vẫn luôn mang cảm tưởng e dè thủ thế như đối với bất cứ ai trong hiện tại. Có lẽ cũng anh, hãy nên xóa bỏ một lần luôn như đã xóa bỏ Trung.

□

Sàigòn, rạp Lao Động, Chủ nhật ngày 7/10/1979

Gặp lại người đàn ông đã giúp đỡ tôi trong cơn say chiều thứ Ba tuần trước. Anh tên Đan, 40 tuổi, người Sàigòn, là anh ruột soạn giả Nguyễn Thảo trong đoàn.

Một ngày Chủ nhật mệt mỏi quá vì mất ngủ đêm qua nên với lần gặp bất chợt này, tôi tự thấy vô cùng rũ rượi trước người đàn ông lạ.

Đã lâu, tôi quên mất cái chất thu hút trên mình trước đàn ông. Sự cô đơn và đau khổ triền miên đã làm chai mòn trái tim đa cảm, nên chiều nay, ngồi uống *café* cạnh Đan bên vệ đường Trần Hưng Đạo nhìn dòng đời xuôi ngược, trong tim tôi chỉ là một nỗi trống rỗng hoàn toàn.

Tuy nhiên phải nhận rằng Đan khá làm tôi ưa thích. Anh gợi được cảm nghĩ tôi là một người đàn bà trẻ có những điều đơn giản làm rung động được tâm hồn người đàn ông.

□

Sàigòn thứ Hai ngày 8/10/1979

Ôi Thượng Đế, tôi làm gì được trong những dầy vò lớn lao hiện tại? Chén đắng Ngài đã trao sao thật đáng khiếp hãi. Khiếp hãi những giọt lệ câm nín của mẹ tôi, khiếp hãi sự lao nhanh xuống hố của đứa em gái, khiếp hãi những đêm trắng lạnh và dài vô tận như đêm qua, tôi đã không thể ngủ được giấc nhỏ nào.

8 giờ tối.

Tôi lại kêu gào đến Thượng Đế. Duy nhất chỉ Ngài mới là ánh sáng đưa đất linh hồn tôi, giúp tôi đừng sa vào hố thăm suy nghĩ, kéo tôi ra ngoài nỗi ước ao được chết.

Xin giúp tôi nghị lực và tình thương để vượt qua mọi khó khăn.

Ôi những người khóc lẻ loi một mình.

Có phải cuộc đời tôi đúng như câu hát ấy? Ba mươi năm đã khóc lẻ loi và còn khóc lẻ loi cho đến ngày nhắm mắt?

□